

Maa- ja metsätalousvaliokunnan
kansanedustajille

Hätähuuto Tornionjokivarresta!

Sähköposti 19.9.2023

Tervehdys

Tornio-Muoniojokiseura ry on toimittanut Teille lausunnon koskien Itämerelle vahvistettavia kalastuskiintiöitä. Pahoittelen, että lausunto on laaja. Kaikki käsittelemämme asiat liittyvät kuitenkin Itämeren kalastusmahdollisuuksiin. Pyydän Teitä perehtymään lausuntoomme.

Lohi on jokinen luonnonvara. Lohi voi lisääntyä vain joessa. Joki on lohen koti, missä se viettää suurimman osan elämästään.

Kalastuksensäätelyn kannalta on ollut suuri ongelma, että lohta käsitellään silti merellisenä biomassana merellisiin kalastuskiintiöihin. Lohta nousee kotijokiinsa sen mitä merikalastukselta jää jäljelle. Vuosikymmenet lohta ei riittänyt kotijokiin laisinkaan. Euroopan parhaalle lohijoelle Tornionjoelle istutettiin lohenpoikasia 25 vuoden ajan. Lohen biologinen monimuotoisuus heikkeni. Helsingin yliopiston väitöskirjatutkimuksissa (Miettinen ym.) on selvinnyt, että Tornionjoen Ruotsin puoleisilla latvavesillä on säilynyt vanhaa suuren lohen geenimuotoa. Kiinnitimme lausunnossamme erityistä huomiota tämän osakannan merkitykseen.

Lohi tuo arvon Tornionjoelle. Tornionlaakso on asutettu lohen perässä. Lohenkalastus on ollut keskeinen osa tuhat vuotta vanhaa alueemme kulttuuria. Tenonlaakson kalastuskulttuuri on syntynyt Tornionlaakson asukkaiden sinne muuton mukana. Valtiovalta tunnustaa meidän kulttuurimme Tenolla, mutta ei Tornionlaaksossa. Ruralia -instituutin tutkimuksen mukaan lohenkalastus tuotti meille 10,8 miljoonan euron arvon v. 2019. Mahdollisuutemme ovat paljon suu-

remmat, mikäli valtio palauttaa meille meidän lailliset kalastusoikeutemme. Toisaalta lohenkalastuksen arvo romahtaa, jos lohta nousee tämän vuoden tahtiin. Nykyluvuilla lohi ei kestä kalastamista laisinkaan, missään.

Elpymään saatu lohikanta on kokenut jälleen romahduksen. Merellä tapahtuvassa kalastuksessa ei tiedetä minkä joen kantaa pyydetään. **Kyseinen kestämatön sekakantakalastus on syytä lopettaa tämän kriisin yhteydessä.** Ruotsi teki sen jo 10 vuotta sitten.

Heikko silakkakanta on lohen turma. Se on nähty. Silakkakiintiöitä ei pidä tarkastella vain silakan kalastuksen kannalta, vaan osana turvallista ravintoketjua.

Meidän ongelmamme lohemme puolustajina on se, että lohenkalastuksesta säädetään merellisenä kalastuksena. Valmistelemina virkamiehinä toimivat elinkeinokalatalouden virkamiehet. Valmistelu on pahasti puolueellista. Ahvenanmaan, Saaristomeren, Selkämeren tai Suomenlahden kalastajilla ei ole etuoikeutta Tornionjoen tai Simojoen loheen.

Lausuimme tavanomaista laajemmalla sisällöllä sen vuoksi, että on välttämätöntä tehdä nopeasti kansallista lohenkalastuksen uudelleenarviointia.

Tornio-Muoniojokiseuran aloitteesta maassamme on VN:n vahvistama lohistrategia. Valitettavasti virkamiehistö ei ole noudattanut yhdessä sovittua. Lohistrategian jatkosta on sovittu, mutta käytännöllisesti katsoen toiminta on täysin sammunut. Yksi kokous kahteen vuoteen.

Toivotan Teille erinomaisen antoisaa kokousta. Tehkää kestäviä linjauksia

yt Kalervo Aska

0405158889